

ЗМІСТ

<u>Титул</u>	
Передмова.....	6
1. <u>МАТРИЦІ І ДЕТЕРМІНАНТИ</u>	7
1.1. Матриці, дії над матрицями.....	7
1.2. Детермінанти і їх властивості.....	14
1.3. Обернена матриця. Розв'язування матричних рівнянь.....	22
2. <u>ЛІНІЙНИЙ ПРОСТІР</u>	27
2.1. Вектори в звичайному просторі.....	27
2.1.1. Лінійні операції над векторами.....	27
2.1.2. Лінійна залежність векторів.....	32
2.1.3. Поняття базису. Афінна система координат.....	34
2.2. Лінійний простір.....	36
2.2.1. Означення і властивості лінійного простору.....	36
2.2.2. Розмірність лінійного простору. Базис, координати вектора. Ізоморфізм лінійних просторів.....	40
2.2.3. Перетворення координат вектора при переході до нового базису..	46
2.2.4. Підпростір лінійного простору.....	51
3. <u>СИСТЕМИ ЛІНІЙНИХ АЛГЕБРАЇЧНИХ РІВНЯНЬ</u>	56
3.1. Ранг матриці.....	56
3.2. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь. Теорема Кронекера- Капеллі. Правило Крамера.....	61
3.3. Метод Гаусса.....	65
3.4. Системи лінійних однорідних рівнянь.....	72
4. <u>ДІЙСНИЙ ЕВКЛІДІВ ПРОСТІР</u>	79
4.1. Добуток векторів у звичайному просторі.....	79
4.1.1. Прямокутні складова й проекція вектора на вісь.....	79
4.1.2. Декартова прямокутна система координат.....	80
4.1.3. Скалярний добуток двох векторів.....	83
4.1.4. Векторний добуток векторів.....	87
4.1.5. Мішаний добуток векторів.....	90
4.1.6. Подвійний векторний добуток трьох векторів.....	92
4.2. Означення дійсного евклідового простору.....	93
4.3. Довжина вектора. Нерівність Коші-Буняковського. Означення кута між векторами в евклідовому просторі. Ортогональність.....	95
4.4. Ортонормований базис. Ортогональне перетворення базису. Ортогональна матриця.....	98

4.5. Взаємні базиси в E_n . Контраваріантні і коваріантні координати вектора та зв'язок між ними. Зміна координат вектора при переході до нового базису.....	102
4.6. Вираження скалярного добутку через координати векторів-співмножників в довільному базисі E_n	106
4.7. Визначник Грама. Об'єм паралелепіпеда в E_n	113
4.8. Означення векторного добутку в E_n	116
4.9. Мішаний добуток в E_n . Орієнтований об'єм n -вимірному паралелепіпеда в E_n	119
5. ЛІНІЙНІ ОБРАЗИ В E_n	123
5.1. Площина і пряма в E_n	123
5.2. Геометрична інтерпретація розв'язків систем лінійних рівнянь.....	135
6. ЛІНІЙНІ ОПЕРАТОРИ	138
6.1. Означення лінійного оператора.....	138
6.2. Матриця лінійного оператора.....	140
6.3. Дії над лінійними операторами.....	144
6.4. Власні числа і власні вектори лінійного оператора.....	147
6.5. Перетворення матриці лінійного оператора при переході до нового базису.....	150
6.6. Матриця лінійного оператора в базисі з власних векторів.....	152
6.7. Самоспряжений (симетричний) оператор і його матриця. Власні числа і власні вектори само-спряженого оператора.....	154
6.8. Ядро і область значень лінійного оператора.....	157
7. КВАДРАТИЧНІ ФОРМИ	161
7.1. Квадратична форма. Матриця квадратичної форми. Перетворення матриці квадратичної форми при переході до нового базису.....	161
7.2. Канонічний вигляд квадратичної форми. Метод Лагранжа зведення квадратичної форми до канонічного вигляду.....	164
7.3. Метод Якобі зведення квадратичної форми до канонічного вигляду.....	167
7.4. Зведення квадратичної форми до канонічного вигляду за допомогою ортогонального перетворення.....	169
7.5. Закон інерції квадратичних форм. Класифікація квадратичних форм. Критерій Сільвестра знакоозначеності квадратичної форми.....	172
7.6. Одночасне зведення двох квадратичних форм до канонічного вигляду.....	174

8. КВАДРАТИЧНІ ОБРАЗИ В E_2 І E_3	178
8.1. Квадратичні образи в E_2 , задані канонічними рівняннями.....	178
8.1.1. Еліпс.....	178
8.1.2. Гіпербола.....	182
8.1.3. Парабола.....	188
8.2 Полярна система координат. Рівняння еліпса, гіперболи, параболи в полярній системі координат.....	192
8.2.1. Полярна система координат в E_2	192
8.2.2. Зв'язок між полярними та прямокутними декартовими координатами точки в E_2	195
8.2.3. Рівняння еліпса, гіперболи, параболи в полярній системі координат.....	197
8.3. Зведення загальних рівнянь ліній та поверхонь другого порядку до канонічного вигляду.....	202
8.4. Поверхні другого порядку в E_3	207
9. ФОРМИ І ТЕНЗОРИ В E_n	217
9.1. Лінійні форми і тензори рангу 1.....	217
9.2. Білінійна форма і тензори рангу 2	223
9.3. Полілінійна форма та тензори довільного рангу. Основні операції над тензорами.....	234
Відповіді	246

ПЕРЕДМОВА

Цей «Збірник задач» відповідає програмі курсу «Лінійна алгебра і аналітична геометрія» для вузів із розширеною математичною підготовкою.

В «Збірнику» наведені короткі теоретичні відомості: означення, твердження (без доведень), приклади теоретичного характеру. «Збірник» містить зразки розв'язків основних типів задач із лінійної алгебри і аналітичної геометрії, задачі для розв'язування в аудиторії і самостійного розв'язування, велику кількість зауважень, що роз'яснюють геометричний зміст теоретичних відомостей і розв'язків основних типів задач. Усе це дозволить студенту застосовувати теоретичний матеріал, відпрацьовувати техніку і з'ясувати геометричний зміст розв'язку задачі без звернення до додаткової літератури.

Основними особливостями «Збірника» є: введення n -вимірного лінійного простору L_n на базі узагальнення лінійних операцій над векторами звичайного простору (до розгляду добутків векторів у звичайному просторі); запис розв'язку систем лінійних алгебраїчних рівнянь у вигляді, зручному для застосування в лінійному програмуванні; розгляд векторної алгебри в n -вимірному евклідовому просторі E_n при $n \geq 2$ в випадку, коли в E_n уведена косокутна система координат; наявність задач на лінійні образи в E_n ($n > 3$), на з'ясування геометричного змісту матриці лінійного оператора, на різні методи зведення квадратичної форми до канонічного вигляду як в L_n , так і в E_n ; введення поняття тензора довільного рангу в E_n на базі розгляду полілінійної функції.

Розміщення глав «Збірника» дає можливість максимально використовувати та закріплювати методи й результати лінійної алгебри при розв'язуванні задач аналітичної геометрії.

Розв'язування задач «Збірника» з урахуванням його особливостей дасть можливість студенту підготуватися до більш доступного сприйняття таких розділів математики як лінійне програмування, ріманова геометрія, тензорний аналіз.

«Збірник» в основному призначається для студентів технічних і технологічних спеціальностей вузів. Його можна рекомендувати для студентів економічних спеціальностей вузів, фізико-математичних спеціальностей педінститутів.